Motion till riksdagen 1986/87:T715

Arne Andersson i Ljung (m)

Resultatutjämning mellan statliga och kommunala flygplatser

Lufttransportutredningen, LTU (tillsatt 1978) behandlade i sitt betänkande (SOU 1981:12) bl. a. frågan om statligt stöd till kommunala flygplatser. Luftfartsverket fick efter riksdagsbehandlingen av den luftfartspolitiska propositionen (prop. 1981/82:98) bl. a. i uppdrag att framlägga förslag till ett system för resultatutjämning mellan statliga och kommunala flygplatser.

En bärande tanke i både LTU och den luftfartspolitiska propositionen var att staten inte skulle överta några kommunala flygplatser. Det statliga engagemanget skulle i stället kunna avse en kostnadstäckning som kunde vara hel eller delvis.

Luftfartsverket slutförde sitt uppdrag hösten 1984 och utredningen (RESULT, rapport 1984:05) överlämnades till regeringen. Utredningens förslag innebar att de kommunala flygplatserna i Fyrstad, Borlänge, Kramfors, Gällivare, Växjö och Kristianstad skulle anslutas till ett resultatutjämningssystem från den 1 juli 1985. Detta datum sammanföll med den tidpunkt då, enligt såväl LTU som den luftfartspolitiska propositionen, det inrikes flygplatssystemet skulle omprövas.

Någon särskild proposition i frågan framlades aldrig. Föregående års budgetproposition innebar i stället ett totalt avståndstagande från tidigare förslag i frågan och samtliga kommunala flygplatser föreslogs stå utanför resultatutjämningssystemet. Riksdagen beslutade dock våren 1986 att frågan om resultatutjämning skulle tas under förnyade överväganden i en utredning. I avvaktan på ett slutligt förslag skulle Växjö och Kristianstad kvarstå i resultatutjämningssystemet.

Utan att någon utredning enligt ovan redovisas tar även årets budgetproposition avstånd från tidigare förslag om resultatutjämning. Dock föreslås införande av ett ettårigt regionalpolitiskt stöd till vissa flygplatser i skogslänen.

Det svenska inrikesflyget är för såväl flygbolag som passagerare ett sammanhållet system. Flygplatserna drivs dock under olika villkor beroende på huvudmannaskap. Alla flygplatser ingår i praktiken i ett trafiksystem där de mindre anläggningarna oavsett ägare är en förutsättning för överskottet vid i första hand Arlanda. Det är i längden orimligt att invånarna i vissa regioner av historiska skäl helt skall svara för sina flygplatsers underskott, medan andra lika stora eller mindre regioner har statliga flygplatser eller kommunala flygplatser med statligt stöd. Staten måste ge de kommunala flygplatser som betjänar det samordnade inrikesflyget en likvärdig behandling.

Trollhättan-Vänersborgs flygplats betjänar Fyrstadsregionen och ett upptagningsområde på totalt ca 250000 invånare. Regionen präglas av såväl stark utveckling och omställning som arbetsmarknadsproblem. Industrin i Trollhättan expanderar samtidigt som omställningen i Uddevalla pågår efter varvsnedläggningen. Norra Bohuslän och stora delar av Dalsland betjänas av flygplatsen och är områden med behov av regionalpolitiska stödåtgärder.

Kommunerna i Fyrstad (Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg och Lysekil) tar genom Fyrstads Flygplats AB ett gemensamt ansvar för flygplatsen. Linjen Fyrstad–Stockholm/Arlanda trafikeras sedan början av år 1985 av Linjeflyg och är således en helt integrerad del av inrikesflyget.

Passagerartillväxten på Trollhättan-Vänersborgs flygplats har de senaste åren varit snabbast i hela inrikesflyget. Linjen till Stockholm/Arlanda har ökat från 22 200 passagerare år 1984 och 51 300 år 1985 till 77 000 år 1986.

Genom en successiv utbyggnad av kapaciteten beräknas passagerarantalet fortsätta att öka. För 1987 har antalet passagerare beräknats till 110 000. Redan i nuläget har Trollhättan-Vänersborgs flygplats fler passagerare än t. ex. Kramfors och Gällivare och antalet närmar sig med nuvarande utveckling passagerarantalet för t. ex. Kristianstad och Växjö (kommunalt ägda) samt Halmstad, Ronneby och Kalmar (statliga flygplatser). Utredning av en övergång från trafik med nuvarande Saab SF 340 till tyngre jetplan pågår.

Arbetet med att formulera en enhetlig statlig politik för flygplatssystemet har nu pågått sedan lufttransportutredningen tillsattes 1978. Trots riksdagens begäran om förnyade överväganden i en utredning har frågan endast mycket kortfattat och ofullständigt behandlats i årets budgetproposition.

Hemställan

Mot bakgrund av ovanstående hemställs

att riksdagen begär att regeringen skyndsamt låter genomföra den av riksdagen begärda utredningen om resultatutjämning mellan statliga och kommunala flygplatser, varvid även Trollhättan-Vänersborgs flygplats ställning som regionflygplats för Fyrstad beaktas.

Stockholm den 26 januari 1987

L. Arne Andersson (m)
i Ljung